2408000105051003 / 2008000105060002 / 2008000105050021
EXAMINATION JUNE- 2025
BACHELOR OF COMMERCE (FIFTH SEMESTER)
INDIAN BANKING AND CURRENCY - V

[Time: As Per Schedule] **[Max. Marks: 50]**

Instructions:
1. **Fill up strictly the following details on your answer book**
   a. Name of the Examination: **BACHELOR OF COMMERCE (FIFTH SEMESTER)**
   b. Name of the Subject: **INDIAN BANKING AND CURRENCY - V**
   c. Subject Code No: **2408000105051003 / 2008000105060002 / 2008000105050021**
2. Sketch neat and labelled diagram wherever necessary.
3. Figures to the right indicate full marks of the question.
4. All questions are compulsory.

Seat No:

Student's Signature

Q.1 બહુવિકલ્પીય પ્રશ્નોના જવાબ આપો. **15**

1) જે બેંકો આધુનિક પધ્ધતિ પ્રમાણે કામ કરતી હોય તેવી બેંકોનો સમાવેશ કયા વિભાગમાં કરવામાં આવે છે?

A. સંગઠિત વિભાગ B. અસંગઠિત વિભાગ

C. બેકિંગ વિભાગ D. એક પણ નહિ

2) નીચેનામાંથી ક્યો હેતુ લીડ બેંકની સ્થાપનાનો નથી ?

A. બેન્કિંગ સગવડો વધારવી

B. મોટા ઉધોગની નફાકારકતા વધારવી

C. ખેતીની ધિરાણ-જરૂરિયાતોને પહોંચી વળવા

D. નાના ઉધોગોની ઉત્પાદકતા વધારવી

3) વેપારી બેન્કો----- મુદત માટે જે ધિરાણ આપે છે તેને "લાંબી મુદતનું ધિરાણ "કહેવામાં આવે છે.

A. ૯૦ દિવસ કે તેથી ઓછું B. ૯૦ દિવસ કે તેથી વધુ

C. ૧૪ દિવસ કે તેથી ઓછું D. ૧૪ દિવસ કે તેથી વધુ

4) નીચેનામાંથી બેંકના રાષ્ટ્રીયકરણનો હેતુ કયો છે?

A. સરકારની આવકમાં વધારો B. વેપારચક્રો અટકાવવા માટે

C. ફુગાવાને રોકવા માટે D. આપેલ તમામ

5) માર્ચ, ૨૦૧૮ ના રોજ કુલ ધિરાણના કેટલા ટકા ધિરાણ અગ્રણી ક્ષેત્રોમાં થયું હતુ?

A. ૩૯.૬૭ B. ૩૭.૯૬

C. ૩૬.૯૭ D. ૩૭.૯૯

6) ચેક ક્લિયરન્સ માટે કઇ પધ્ધતી દાખલ કરવામાં આવી છે?

A. મેગ્નેટિક ઇન્ક કેરેક્ટર રિકાંગનિશન ટેકનોલોજી

B. ઇલેક્ટ્રોનિક ક્લિયરિંગ પધ્ધતિ

C. અ અને બ બન્ને

D. એક પણ નહિ

7) અગ્રેસર બેન્કોને નીચેનામાંથી કયું કાર્ય સોંપવામાં આવ્યું છે?

A. બેન્કશાખાઓ તબક્કાવાર રીતે ઊભી કરવી

B. સમસ્યાઓનું પૃથ્થક્કરણ કરવું

C. સરકારી અને અર્ધ સરકારી એજંસીના સંપર્કમાં રહેવું

D. આપેલ તમામ|

8) થાપણ વીમા યોજના ભારતમાં ક્યારે અમલમા આવી?

A. ૧ લી જૂન,૧૯૬૨ B. ૧ લી જુલાઇ,૧૯૬૨

C. ૧ લી જાન્યુઆરી,૧૯૬૨ D. ૧ લી માર્ચ,૧૯૬૨

9) ખાનગી ક્ષેત્રોની બેન્કો ગ્રાહકો ને સેવાઓને ઝડપી બનાવવા --- સેવાઓ ઉપલબ્ધ કરે છે?

A. Anytime and Anywhere Banking B. એ.ટી. એમ

C. ઇલેક્ટ્રોનિક ફંડ ટ્રાન્સફર D. આપેલ તમામ

10) SBI ના ગ્રાહકોની ફરિયાદોનો નિકાલ કરવા માટે શેની સ્થાપના કરવામાં આવી છે?

A. ફરિયાદ પરિષદ B. ગ્રાહક પરિષદ

C. સમસ્યા નિકાલ પરિષદ D. એક પણ નહિ

11)નીચેનામાંથી કઇ બેંકને ૧૯૫૯ ના કાયદા દ્વારા ભારતની સ્ટેટ બેંક ઓફ ઇન્ડિયાની ગૌણ બેંકોમાં ફેરવી નાખવામાં આવી હતી?

A. હૈદરાબાદની સ્ટેટ બેંક B. મૈસૂરની સ્ટેટ બેંક

C. ઇન્દોરની સ્ટેટ બેંક D. આપેલ તમામ

12)સ્ટેટ બેંક ઓફ ઇન્ડિયાની સ્થાપના ક્યારે કરવામાં આવી?

A. ૧ લી એપ્રિલ,૧૯૫૫ B. ૧ લી મે,૧૯૫૫

C. ૧ લી જુન, ૧૯૫૫ D. ૧ લી જુલાઇ,૧૯૫૫

13)કયા પ્રકારના મયુચ્યુલ ફંડની નોંધણી ફરજિયાતપણે શેર બજારમાં કરવામાં આવે છે?

A. કોમોડિટી ફંડ્સ B. રિયલ એસ્ટેટ ફંડ્સ

C. ગોલ્ડ ફંડ્સ D. ફંડ ઓફ ફંડ્સ

14) નીચેનામાંથી મ્યુચ્યુઅલ ફંડનાં રોકાણમાં ક્યા જોખમ રહેલા છે?

A. ટ્રેડિંગ વોલ્યુમ્સ B. પતાવટ જોખમ

C. ડિફોલ્ટ જોખમ D. આપેલ તમામ

15) ભારતમાં સૌ પ્રથમ ખાનગી મ્યુચ્યુઅલ ફંડ કયું હતું?

A. ફ્રેન્કલિન મ્યુચ્યુઅલ ફંડ B. કોઠારી પાયોનિયાર

C. મુથુટ ફાઇનાન્સ D. આઇ.સી.આઇ.સી. આઇ

Q.2 ટૂંકમાં જવાબ આપો. (૮ માંથી કોઇ પણ ૪ લખો) 08

1) અનુસૂચિત બેન્ક એટલે શું?
2) બેન્ક રાષ્ટ્રીયકરણનાં ઉદ્દેશો કયા છે?
3) બહુરાષ્ટ્રીય બેન્ક એટલે શું?
4) નોન-બેંકિંગ ફાયનાન્શિયલ કંપનીના હેતુઓ જણાવો.
5) સ્ટેટ બેન્ક ઑફ ઇન્ડિયાની સ્થાપના ક્યારે અને કેવી રીતે કરવામાં આવી.
6) આયાત-નિકાસ બેન્કના ઉદ્દેશો જણાવો.
7) મ્યુચ્યુઅલ ફંડની વ્યાખ્યા આપો.
8) રોકાણ ઉદ્દેશને આધારે મ્યુચ્યુઅલ ફંડના પ્રકારો જણાવો.

Q.3 "વેપારી બેન્કના કાર્યો શું છે? આર્થિક વિકાસમાં બેંકિંગ સંસ્થાઓ કેવી રીતે મહત્વપૂર્ણ ભૂમિકા ભજવે છે તેના પર ચર્ચા કરો." **13**

અથવા

"સ્ટેટ બેન્ક ઑફ ઇન્ડિયાનાં કાર્યો જણાવી કામગીરીની સમીક્ષા કરો."

Q.4 A. ટૂંકનોંધ લખો. (૪ માંથી ૨) **08**

1) અગ્રણી ક્ષેત્રોને ધિરાણ
2) ભારતમાં વિદેશી બેન્કો
3) ઓનલાઇન બેન્કિંગ
4) મ્યુચ્યુઅલ ફંડમાં મર્યાદાઓ

B. કારણ આપો. (૪ માંથી ૨) **06**

1) રાષ્ટ્રીયકૃત બેન્કોની સ્થાપનાએ આર્થિક સ્થિરતામાં શું સિધ્ધિઓ પ્રાપ્ત કરી છે?
2) નોન-બેંકિંગ ફાયનાન્શિયલ કંપનીઓ(NBFCs)નું મુખ્ય કારણ શું છે?
3) ભારતની નિકાસ આયાત બેન્કની સ્થાપના પાછળનું કારણ શું હતું?
4) મ્યુચ્યુઅલ ફંડમાં રોકાણ કરવાનું શું ફાયદા છે?

*****

2408000105051003 / 2008000105060002 / 2008000105050021
EXAMINATION JUNE- 2025
BACHELOR OF COMMERCE (FIFTH SEMESTER)
INDIAN BANKING AND CURRENCY - V

[Time: As Per Schedule] **[Max. Marks: 50]**

Instructions:
1. Fill up strictly the following details on your answer book
   a. Name of the Examination: **BACHELOR OF COMMERCE (FIFTH SEMESTER)**
   b. Name of the Subject: **INDIAN BANKING AND CURRENCY - V**
   c. Subject Code No: **2408000105051003 / 2008000105060002 / 2008000105050021**
2. Sketch neat and labelled diagram wherever necessary.
3. Figures to the right indicate full marks of the question.
4. All questions are compulsory.

Seat No:

Student's Signature

Q.1 Answer the multiple-choice questions. **15**

1. Banks that operate according to modern methods are categorized under which section?
   (a) Organized sector (b) Unorganized sector
   (c) Banking sector (d) None of the above

2. Which of the following is not a purpose for establishing a Lead Bank?
   (a) To increase banking facilities
   (b) To enhance the profitability of large industries
   (c) To meet the credit needs of agriculture
   (d) To increase the productivity of small industries

3. Loans offered by Commercial banks for a period of_____ are called "long – term loans"
   (a) 90 days or less (b) More than 90 days
   (c) 14 days or less (d) More than 14 days

4. Which of the following is the purpose of nationalization of bank?
    (a) To increase government revenue
    (b) To prevent business cycles
    (c) To control inflation
    (d) All of the above

5. As of March 2018, what percentage of total loans was allocated to priority sectors?
    (a) 39.67% (b) 37.96% (c) 36.97% (d) 37.99%

6. Which method has been introduced for cheque clearance?
    (a) Magnetic Ink Character Recognition Technology
    (b) Electronic Clearing System
    (c) Both (a) and
    (d) None of the above

7. What task is assigned to lead banks?
    (a) Setting up bank branches step by step
    (b) Segregation of problems
    (c) Staying in contact with government and semi-government agencies
    (d) All of the above

8. When was the Deposit Insurance Scheme implemented in India?
    (a) June 1, 1962 (b) July 1, 1962
    (c) January 1, 1962 (d) March 1, 1962

9. Private sector banks provide which services to make customer services faster?

   (a) Anytime and Anywhere Banking

   (b) ATM

   (c) Electronic Fund Transfer

   (d) All of the above

10. What has been established to resolve customer complaints for SBI?

   (a) Complaint Council

   (b) Customer Council

   (c) Grievance Resolution Council

   (d) None of the above

11. Which bank was converted into a subsidiary of the State Bank of India under the 1959 Act?

   (a) State Bank of Hyderabad (b) State Bank of Mysore

   (c) State Bank of Indore (d) All of the above

12. When was the State Bank of India established?

   (a) April 1, 1955 (b) May 1, 1955

   (c) June 1, 1955 (d) July 1, 1955

13. Which type of mutual fund must be compulsorily registered in the stock market?

   (a) Commodity Funds (b) Real Estate Funds

   (c) Gold Funds (d) Fund of Funds

14. What risks are associated with mutual fund investments?

   (a) Trading volumes (b) Settlement risk

   (c) Default risk (d) All of the above

15. Which was the first private mutual fund in India?

(a) Franklin Mutual Fund (b) Kothari Pioneer

(c) Muthoot Finance (d) ICICI

Q.2 Answer briefly. (Write any 4 out of 8) **08**

1. What is Scheduled bank?
2. What are the objectives of nationalization of bank?
3. What is Multinational bank?
4. State the objectives of Non-Banking Financial Companies (NBFCs).
5. When and how was the State Bank of India established?
6. State the objectives of the Export-Import Bank.
7. Define Mutual Fund.
8. List the types of mutual funds based on investment objectives.

Q.3 What are the functions of a commercial bank? Discuss how banking Institutions play an important role in economic development. **13**

OR

Explain the functions of the State Bank of India and review its operations.

Q.4 (A) Write short notes. (2 out of 4) **08**

1. Lending to priority sectors
2. Foreign banks in India
3. Online banking
4. Limitations of mutual funds

(B) Provide reasons. (2 out of 4) **06**

1. What achievements have been made in economic stability through the establishment of nationalized banks?
2. What is the main purpose of Non-Banking Financial Companies (NBFCs)?
3. What was the reason behind the establishment of the Export-Import Bank of India?
4. What are the benefits of investing in mutual funds?

*****